

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki területekbe beruházó Európa”

A HUBF20023 Hajmáskéri Törökcsapás kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve

Tapolca - Csopak
2014

Pályázat azonosítója
2096730977

Acrida Természetvédelmi Kutató BT.

8300 Tapolca, Deák F. u. 7.
Tel: 06-20-34-89-345 Fax: 06-88-785-023
E-mail: kenyeres.zol@gmail.com

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16..
Tel: 06-87-555-260 Fax: 06-87-555-261
E-mail: bfnp@bfnp.hu
Web: <https://www.bfnp.hu>

Felelős tervező

Dr. Kenyeres Zoltán

Vezető szakértők

Dr. Kenyeres Zoltán (természetvédelem)
Vers József (agrár)

Közreműködő szakértők

Dr. Bauer Norbert
Kálmán István
Mészáros András
Dr. Nagy Lajos

Tartalomjegyzék

I. Natura 2000 fenntartási terv.....	4
1. A terület azonosító adatai	5
1.1. Név	5
1.2. Azonosító kód	5
1.3. Kiterjedés	5
1.4 A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek	5
1.5. Érintett települések	5
1.6. Egyéb védetség kategóriák.....	6
1.7. Tervezési és egyéb előírások.....	6
2. Veszélyeztető tényezők	7
3. Kezelési feladatok meghatározása	9
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése	9
3.2. Kezelési javaslatok	9
3.2.1. Élőhelyek kezelése	10
3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés	23
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések	23
3.2.4. Kutatás, monitorozás	24
3.2.5. Mellékletek.....	25
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében.....	29
3.3.1. Agrártámogatások	29
3.3.2. Pályázatok	30
3.3.3. Egyéb.....	30
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja.....	30
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök	30
3.4.2. A kommunikáció címzettjei	31
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel	32

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki területekbe beruházó Európa”

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve:	Hajmáskéri Törökcsapás kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (kjTT)
-------------------------	--

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUBF20023
--------------------------------	-----------

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	901,16 ha
--------------------------------	-----------

1.4 A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

1.4.1. Jelölő élőhelyek

6240* Szubpannon sztyeppék
40A0* Szubkontinentális peripannon cserjések
91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel
6190 Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)

*kiemelt jelentőségű jelölő élőhely

1.4.2. Jelölő fajok

Szent-István szegfű (*Dianthus plumarius* subsp. *regis-stephani*)
Csüngőaraszoló (*Phyllometra culminaria*)
Magyar futrinka (*Carabus hungaricus*)

Jelölőnek javasolt: Magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*)

1.5. Érintett települések

Település	Érintett terület (ha)	Település területének érintettsége (%)
<i>Veszprém megye</i>		
Hajmáskér	101,14	2,65
Öskü	6,43	0,13
Sóly	343,38	33,17
Vilonya	450,21	33,76

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendeletet (a továbbiakban: KvVM rendelet) tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

Az országos ökológiai hálózati magterület 71,3 %-ban, pufferterület 25,6 %-ban, ökológiai folyosó 0,2 %-ban érinti (összesen 97,1 %-ban).

1.7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

Mivel a területen nincsen védett terület, ezért természetvédelmi kezelési terv nem vonatkozik rá.

1.7.2. Településrendezési eszközök

Hajmáskér, településszerkezeti terv és módosításai (2002. május, 2010. december, 2011. október)[73/2002.(V.28.) ökt. hat.; 93/2010. (XII. 1.) hat.; 105/2011. (X. 26.) hat.]

Sóly község településszerkezeti terv és módosítása (2006. március, 2012. január) [5/2006 (III.21.) hat.; 1/2012. (I. 10.) hat.]

Vilonya településrendezési terv (2004. január)[8/2004.(I.26.) Kt. hat.]

1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek

Hajmáskér község határ: a Várpalotai Erdészeti Tervezési Körzet Második Erdőterve (hatályos: 2010. január 1-től 2019. december 31-ig; XXIV/1131/8/2010); új jogszabályok szerint a terület a Zirci erdőtervezési körzet része lett, a tervezés várható ideje 2019.

Sóly község határ: a Balatonfüzfői Erdészeti Tervezési Körzet Második Erdőterve (hatályos: 2010. január 1-től 2019. december 31-ig; XXIV/1131/9/2010); az új jogszabályok szerint a terület a Balatonfüredi erdőtervezési körzet része lett, a tervezés várható ideje 2015.

1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és üzemtervek

A tervezési területre vonatkozóan az V/1. Bakony-Vértes Vadgazdálkodási Körzet Vadgazdálkodási Terve az irányadó. Hajmáskér község határban a vadgazdálkodást a Vakcsa VT, Sóly község határban a Balatonkenese és Vidéke FTK 10 éves vadgazdálkodási üzemterve (hatályos 2007. március 1. – 2017. február 28.) értelmében jogosult végezni.

1.7.5. Vízgyűjtő-gazdálkodási terv

A tervezési terület az 1-13 Észak-Mezőföld és Keleti-Bakony vízgyűjtő gazdálkodási tervezési alegységhez tartozik (vízgyűjtő-gazdálkodási terv: 2010. április).

2. Veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H=nagy M=közepes L=kicsi	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A területen belül ható veszélyeztető tényezők				
A04.02	alullegetetés	L	10	A pannon sziklagyepek (6190) és szubpannon sztyeppék (6240*) területén minősülnek – a gyepek záródásának és cserjésedésének elősegítésén keresztül – veszélyeztető tényezőknek.
A04.03	pásztorkodás felhagyása, legeltetés hiánya	L	10	
D01.01	ösvények, burkolatlan utak, bicikliutak	L	1	Taposáson és az erózió kialakulásának elősegítésén keresztül veszélyezteti a pannon sziklagyepeket (6190) és szubpannon sztyeppéket (6240*).
G01.03	motoros járművel végzett tevékenység	M	10	A területen elsősorban a Sukori-hegy térségében tapasztalhatók a crossmotorozás felszínkárosító hatásai, de kisebb foltokon máshol is megfigyelhető az élőhelyek ilyen okból történt mechanikai károsítása. Elsősorban a pannon sziklagyepeket (6190), szubpannon sztyeppéket (6240*) és szubkontinentális peripannon cserjéseket (40A0*) veszélyezteti – hatása talajerózióban, gyomosodásban nyilvánul meg.
I01	idegenhonos inváziós fajok jelenléte	L	1	Száraz termőhelyeken kiemelten a bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) állományok, üdebb gyepekben, kiszáradó mocsári élőhelyeken az aranyvessző (<i>Solidago</i>) fajok káros hatásai tapasztalhatók a területen. A bálványfa terjedése a pannon sziklagyepek (6190), szubpannon sztyeppék (6240*), szubkontinentális peripannon cserjések (40A0*) és pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> szel (91H0*) élőhelyeket egyaránt veszélyezteti.
K01.01	erózió	L	5	A pannon sziklagyepeket (6190) és szubpannon sztyeppéket (6240*) veszélyezteti szerkezet-átalakító és diverzitáscsökkentő tényezőként.
K02.01	fajösszetétel változás, szukcesszió	L	5	A pannon sziklagyepek (6190) és szubpannon sztyeppék (6240*) területén jelentkező elszegényedés formájában.

<i>A területre kívülről ható veszélyeztető tényezők</i>				
E03	szemét, hulladék	L	1	A pannon sziklagyepek (6190), szubpannon sztyeppék (6240*) és szubkontinentális peripannon cserjések (40A0*) területén jelentkezhet gyomosodás formájában.
<i>A területen belülről és kívülről egyaránt ható veszélyeztető tényezők</i>				
D01.02	autópályák, autóutak, fő- és mellékutak	L	11	A 8-as út szélesítése kapcsán direkt hatásként jelentkezik a pannon sziklagyepek (6190) és szubpannon sztyeppék (6240*) területén, de azok kiterjedésére számottevő hatással nincs.

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

Fő célkitűzések:

- A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek fenntartása, különös tekintettel a szubpannon sztyeppékre (6240*) és a pannon molyhos tölgyesekre (91H0*).
- A sekély és igen sekély talajú molyhos tölgyesekben (91H0*) a fahasználat (egészségügyi termelés is) minimalizálása, egyes részterületeken elhagyása.
- A jobb talajú cserrel elegyes tölgyesekben a véghasználatok, tarvágások teljes mellőzése, elhúzott idejű, fokozatos felújítógátás alkalmazása, az idős állomány 10%-ának a felújítógátásokat követően felnövekvő faállományban hagyásfaként való megtartásával.
- A szubkontinentális peripannon cserjések (40A0*), a pannon molyhos tölgyesek (91H0*) és a gyepek mozaikos szerkezetének hosszú távú fenntartása.
- A szubpannon sztyepp (6240*) élőhelyek becserjésedésének megakadályozása.
- A pannon sziklagyepek (6190), szubpannon sztyeppék (6240*) és szubkontinentális peripannon cserjések (40A0*) technikai sportokkal történő károsításának megelőzése.

További célkitűzések:

- A gyepes élőhelyek nem dolomit alapközetben kialakuló típusaiban (hegylábi vastagabb talajok) a fokozódó cserjésedés megakadályozása.
- A gyepes élőhelyek gyepként való megtartása.
- Hosszú távon a területen található feketefenyő erdőállományok átalakítása, a spontán terjedő fenyő egyedek eltávolítása a gyepkből.
- A pannon sziklagyepet (6190), szubpannon sztyeppéket (6240*), szubkontinentális peripannon cserjéseket (40A0*) és pannon molyhos tölgyeseket (91H0*) veszélyeztető bálványfa (*Ailanthus altissima*) terjedésének megakadályozása, meglévő állományainak felszámolása.

A terület rendeltetése:

- A kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű élőhelytípusok és fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása.
- A Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve az ennek megőrzését, fenntartását biztosító gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

3.2. Kezelési javaslatok

Az előírások megfogalmazása a Natura 2000 terület kijelölésének alapját szolgáló élőhelyek és fajok védelmi és állomány-megerősítési szempontjainak, valamint a gazdálkodói érdekeknek az együttes figyelembevételével történt.

A javaslatok rendszere a kezelési egységekhez kötöttek. A kezelési egységek élőhelyi alapon, aktuális Á-NÉR (Általános Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer) térkép folthoz kötöttek kerültek meghatározásra. Ez utóbbi zömmel művelési ág szerinti azonosságot is jelent, néhány esetben azonban eltérések is tapasztalhatók (pl. felhagyott, jelenleg gyepként kezelt szántók, gyepként kezelt kivett területek). Azok az élőhelyfoltok, melyekhez azonos kezelési javaslatok rendelendők egy kezelési egységbe kerültek. Ez gyepes esetében 5, szántók esetében 1, erdők esetében 4 kezelési egység meghatározását jelenti. A tervezés alapjaként kezelt élőhelyfoltokat kölcsönösen megcseréltük a helyrajzi nyilvántartással és a

MePAR-blokkrendszerrel. Az egyes kezelési egységekhez tartozó helyrajzi számok listáját és MePAR-blokk kódokat a 3.2.5. b. pont táblázata, a helyrajzi szám szintű keresést biztosító részletes táblázatot az elektronikus melléklet tartalmazza.

Az élőhelytérképen aktuálisan használt antropogén élőhelyként megjelölt részterületeken [U4 - Telephelyek, roncsterületek és hulladéklerakók; U11 - Út- és vasúthálózat] a fenntartási terv témájába tartozó gazdálkodás nem folyik azokat kezelési egységbe nem soroltuk be. Ezek területén az általános, gazdálkodáshoz nem köthető intézkedések betartása szükséges.

A kezelési egységekhez kötött intézkedések két szinten kerültek meghatározásra. (1) A jogszabályban megadott módon, kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési előírás-javaslatok közé csak olyan intézkedések kerültek, melyeket – művelési ágtól függően – a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, az érvényben lévő erdőterv rendelet, a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról), vagy a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmaz. (2) A támogatási rendszerbe illeszthető speciális kezelési módok és előírás-javaslatok közé kerültek a természetvédelmi célkitűzéseket kiemelt mértékben szolgáló, önkéntes vállaláson alapuló, támogatást magával vonó előírás-javaslatok.

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján jelen fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.

Az itt megfogalmazott előírás-javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára. Ennek érdekében itt megfogalmazásra kerülnek olyan előírás-javaslatok, amelyek alapul szolgálnak a jövőbeli támogatási programok kidolgozásához. A gazdálkodók számára ezek az előírás-javaslatok a jelen terv alapján kötelezettséget nem jelentenek, betartásuk csak támogatási programokon keresztül, önkéntes vállalás formájában válhat csak kötelezővé. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz.

3.2.1. Élőhelyek kezelése

3.2.1.1. Általános, gazdálkodáshoz nem köthető intézkedések

A jelen fenntartási terv céljainak elérését nem veszélyeztető, jogszerű, ill. jogerősen engedélyezett tevékenység korlátozás nélkül folytatható.

A tervezési területen olyan beruházás, mely a terület védelmi céljainak a megvalósítását akadályozza nem végezhető.

Művelési ág megváltoztatása (a felhagyott szántó, ill. kivett művelési ágú területek gyepképzésén túl) nem javasolt.

Ipari, mezőgazdasági, szolgáltatási tevékenység végzéséhez szükséges telep létesítésének engedélyezése nem javasolt.

A tervezési területen lévő bányatelkek horizontális bővítése, újabb bányatelek létesítése nem kívánatos.

A tervezési területen található bányák felhagyását követő bányarekultiváció során a meglévő közösségi jelentőségű élőhelyek védelme kapjon prioritást. Az esetleges bányarekultiváció minden esetben úgy kerüljön végrehajtásra, hogy a környező Natura 2000-es élőhelyekről, a természetes folyamatok révén az alapközetnek megfelelő természetes élőhelyek regenerálódjanak.

A bányatelken kívüli jogellenes használatok által okozott károk helyreállítása esetében is a természetes folyamatok legyenek biztosítottak.

Új tervezésű elektromos vezetékek tervezése során előnyben kell részesíteni a földkábelek alkalmazását.

A tervezési területen a közlekedési infrastruktúra fejlesztése, új nyomvonalú utak kialakítása, földutak stabilizált, vagy burkolttá alakítása nem kívánatos.

A tervezési terület szabadon látogatható, de annak gyepterületein közösségi, vagy tömegsport-esemény rendezése, valamint technikai jellegű sporttevékenység (különös tekintettel a crossmotorozásra) folytatása nem kívánatos.

3.2.1.2. Gazdálkodáshoz köthető intézkedések

Kezelési Egység 1

(a) Kezelési egység kódja: KE1

(b) Kezelési egység meghatározása:

Értékes mészkedvelő nyílt sziklagyeppek és sziklafüves lejtősztyepprétek mozaikjai (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: G2 Mészkedvelő nyílt sziklagyeppek, H2 Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyeppek

Érintett Natura 2000 élőhelyek: 6190 Pannon sziklagyeppek (*Stipo-Festucetalia pallentis*), 6240* Szubpannon sztyeppék

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Művelési ág megváltoztatása nem javasolt.

A kezelési egységbe tartozó élőhelyeken – az illetékes nemzeti park igazgatóság által kontrolált cserjeirtáson túl – nem kívánatos semmilyen gazdálkodáshoz, vagy egyéb területhasználathoz kapcsolódó tevékenység.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési földhasználati szabályokat a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, ill. a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmazza.

Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- A gyeppek cserjésedését meg kell akadályozni, azonban a szórtan jelentkező őshonos cserjék megőrzésére törekedni kell (GY28)
- Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges (GY29)
- A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket cserjefoltokat a működési terület szerint érintett nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell (GY31)

- Nem speciális növényvédő szer kijuttatása esetén inváziós fásszárúak vegyszeres irtása, a területileg illetékes hatóság engedélye alapján lehetséges (GY27)
- Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájidegen faegyedeket lábon állva kell vegyszeres kezelésben részesíteni (törzs megfúrása, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a vegyszert is alkalmazó munkát fafajtól függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) kell elvégezni (GY34)
- A területen szóró, vadetető, szózó létesítése tilos (V03)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés nincs tervezve.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok a tervezési terület kiemelkedő értékét jelentő pannon sziklagyeppek, ill. pannon lejtősztyepek és sziklafüves lejtők védelme érdekében kerültek megfogalmazásra, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek hosszú távú fenntartását szolgálják. Ez utóbbiak a kezelési egységhez tartozó élőhelyeken a területhasználat mellőzésével, érintetlenség biztosításával érhetők el leginkább.

Kezelési Egység 2

(a) Kezelési egység kódja: KE2

(b) Kezelési egység meghatározása:

Változatos természetességi állapotú szárazgyepek, melyek állapotjavulásához cserjeirtás és mérsékelt legeltetés alkalmazása szükséges-(elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen). A kezelési egységet meghatározó élőhely-típus jellegéből adódóan a kezelési egységhez kisebb bokorerdő-foltok, cserjések, ill. fenyvesek is tartoznak.

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: H2 Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek, H3a Köves talajú lejtősztyepek, H4 Erdőssztyeprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok, OA Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek, OC Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek, P2b Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések, P45 Fás legelők, fás kaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek, S4 Erdei- és feketefenyvesek

Érintett Natura 2000 élőhelyek: 91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel, 6240* Pannon lejtősztyepek és sziklafüves lejtők, 6210 Szálkaperjés, rozsnokos xero-mezofil gyepek

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Művelési ág megváltoztatása nem javasolt.

A gyepek élőhelytípusok arányának fenntartása érdekében, a gyepek erdősítését kerülni kell.

A hajtásos legeltetésnél, amennyiben nem hodálytól hajtának ki, hanem az éjszakázást kint a legelőn oldják meg, úgy célszerű a nyáj éjszakázó helyeit legalább két hetente váltani.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelezően betartandó természetvédelmi földhasználati szabályokat a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, ill. a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmazza.

Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- Legeltetési sűrűség 0,1-0,2 ÁE/ha (GY39)
- Legeltethető állatfaj: juh (GY68)
- Éjszakázó helyek, ideiglenes karámok és jóságállások helyét a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges (GY117)
- A gyepek cserjésedését meg kell akadályozni, azonban a szórtan jelentkező őshonos cserjék megőrzésére törekedni kell (GY28)
- Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges (GY29)
- A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket cserjefoltokat a működési terület szerint érintett nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell (GY31)
- Nem speciális növényvédő szer kijuttatása esetén inváziós fásszárúak vegyszeres irtása, a területileg illetékes hatóság engedélye alapján lehetséges (GY27)
- Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájidegen faegyedeket lábon állva kell vegyszeres kezelésben részesíteni (törzs megfűrése, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a vegyszert is alkalmazó munkát fafajtól függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) kell elvégezni (GY34)
- A területen szóró, vadetető, szózó létesítése tilos (V03)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység által érintett Hajmáskér 029 és a Sóly 015 ingatlanokon a terület kezelője a HM Verga Zrt. pályázati forrásból tervezi az illegálisan elhelyezett nagy mennyiségű hulladék elszállítását, bányarekultivációt, valamint felhagyott katonai objektumok, beton- és aszfalt utak bontását, idegenhonos bálványfa populációk kiirtását.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységhez tartozó szárazgyepek aktuális természetességi állapotát javítani szükséges. A gypstruktúra természetes szerkezetének megőrzése/javítása érdekében a kezelési egységhez tartozó szárazgyepeken a fokozódó cserjésedést a gyepterületek extenzív legeltetésével, cserjeirtással látjuk megállíthatónak, illetve lassíthatónak. A javaslatok egyben az élőhelyszerkezet mozaikosságának fenntartását is szolgálják.

Kezelési Egység 3

(a) Kezelési egység kódja: KE3

(b) Kezelési egység meghatározása:

Változatos természetességi állapotú szárazgyepek, melyek állapotjavulásához elsősorban mérsékelt juhlegeltetés alkalmazása szükséges-(elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: G2 Mészkedvelő nyílt sziklagyepek, H2 Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek, H3a Köves talajú lejtősztyepek, H5a Lössgyepek, kötött talajú sztyeprétek, OC Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek, U6 Nyitott bányafelületek
Érintett Natura 2000 élőhelyek: 6190 Pannon sziklagyepek, 6240* Szubpannon sztyeppék

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Művelési ág megváltoztatása nem javasolt.

A hajtásos legeltetésnél, amennyiben nem hodálytól hajtanak ki, hanem az éjszakázást kint a legelőn oldják meg, úgy célszerű a nyáj éjszakázó helyeit legalább két hetente váltani.

A gyepek élőhelytípusok arányának fenntartása érdekében, a gyepek erdősítését kerülni kell.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelezően betartandó természetvédelmi földhasználati szabályokat a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, ill. a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmazza.

Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- Legeltetési sűrűség 0,1-0,2 ÁE/ha (GY39)
- Legeltethető állatfaj: juh (GY68)
- Éjszakázó helyek, ideiglenes karámok és jóságállások helyét a működési terület szerinti nemzetipark-igazgatósággal egyeztetni szükséges (GY117)
- A gyepek cserjésedését meg kell akadályozni, azonban a szórtan jelentkező őshonos cserjék megőrzésére törekedni kell (GY28)
- Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges (GY29)
- A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket cserjefoltokat a működési terület szerint érintett nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell (GY31)
- Nem speciális növényvédő szer kijuttatása esetén inváziós fásszárúak vegyszeres irtása, a területileg illetékes hatóság engedélye alapján lehetséges (GY27)
- Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájidegen faegyedeket lábon állva kell vegyszeres kezelésben részesíteni (törzs megfúrása, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a vegyszert is alkalmazó munkát fafajtól függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) kell elvégezni (GY34)
- A területen szóró, vadetető, szózó létesítése tilos (V03)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység által érintett Hajmáskér 029 és a Sóly 015 ingatlanokon a terület kezelője a HM Verga Zrt. pályázati forrásból tervezi az illegálisan elhelyezett nagy mennyiségű hulladék elszállítását, valamint bányarekultivációt, a felhagyott katonai objektumok, beton- és aszfalt utak bontását, idegenhonos bálványfa populációk kiirtását.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységhez tartozó szárazgyepeken a fokozódó cserjésedést a gyepterületek juhval történő extenzív legeltetésével látjuk megállíthatónak, illetve lassíthatónak. A javaslatok egyben az élőhelyszerkezet mozaikosságának fenntartását is szolgálják.

Kezelési Egység 4

(a) Kezelési egység kódja: KE4

(b) Kezelési egység meghatározása:

Gyengébb természetességi állapotú szárazgyepek, melyek állapotjavulásához legeltetés alkalmazása szükséges, ami történhet magas állatlétszámmal/sűrűséggel is (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: OA Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek, OC Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek, S7 Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok, T10 Fialat parlag és ugar

Érintett Natura 2000 élőhelyek: –

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A gyepek élőhelytípusok arányának fenntartása érdekében, a gyepek erdősítését kerülni kell. Legeltetésnél célszerű a nyáj éjszakázó helyeit legalább két hetente váltani. Művelési ág megváltoztatása nem javasolt – kivéve a gyepek művelési ágú, de szántóként hasznosított részterület esetleges visszagyepesítését követő változtatást.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelezően betartandó természetvédelmi földhasználati szabályokat a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, ill. a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmazza.

Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- Legeltetési sűrűség 0,2-0,4 ÁE/ha (GY40)
- Legeltethető állatfaj: juh (GY68)
- Legeltethető állatfaj: szarvasmarhafélék (GY67)
- Éjszakázó helyek, ideiglenes karámok és jószágállások helyét a működési terület szerinti nemzetipark-igazgatósággal egyeztetni szükséges (GY117)

- A gyepek cserjésedését meg kell akadályozni, azonban a szórtan jelentkező őshonos cserjék megőrzésére törekedni kell (GY28)
- Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges (GY29)
- A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket cserjefoltokat a működési terület szerint érintett nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell (GY31)
- Nem speciális növényvédő szer kijuttatása esetén inváziós fásszárúak vegyszeres irtása, a területileg illetékes hatóság engedélye alapján lehetséges (GY27)
- Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájidegen faegyedeket lábán állva kell vegyszeres kezelésben részesíteni (törzs megfúrása, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a vegyszert is alkalmazó munkát fafajtól függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) kell elvégezni (GY34)
- A területen szóró, vadetető, szózó létesítése tilos (V03)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység által érintett Hajmáskér 029 és a Sóly 015 ingatlanokon a terület kezelője a HM Verga Zrt. pályázati forrásból tervezi az illegálisan elhelyezett nagy mennyiségű hulladék elszállítását, valamint bányarekultivációt, a felhagyott katonai objektumok, beton- és aszfalt utak bontását, idegenhonos bálványfa populációk kiirtását.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységhez tartozó szárazgyepek természetes gyepstruktúrájának megőrzése/javítása érdekében a kezelési egység jelentős kiterjedését és természeti értékeit figyelembe véve legeltetés megvalósítása szükséges, mely történhet magas állatlétszámmal/sűrűséggel – a javasolt önkéntesen vállalható előírások ez utóbbi elérését célozzák.

Kezelési Egység 5

(a) Kezelési egység kódja: KE5

(b) Kezelési egység meghatározása:

Eredetileg jó természetességi állapotú (részben Natura 2000) létrejött idegenhonos faállományok (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: H2 Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek, RC Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők, S4 Erdei- és feketefenyvesek, S6 Nem őshonos fafajok spontán állományai

Érintett Natura 2000 élőhelyek: –

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Művelési ág megváltoztatása nem javasolt (kivéve a kivetből gyepké minősítést).

A további erdősítését kerülni kell.

Hosszú távon a területen található feketefenyő erdőállományok átalakítása, a spontán terjedő egyedek eltávolítása a gyepekből.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelezően betartandó természetvédelmi földhasználati szabályokat a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, ill. a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmazza.

Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- Élőhelyrekonstrukció (Gy118) (feketefenyves letermelése, a terület gyepeként való fenntartása)
- A gyepek természetvédelmi szempontú égetése csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság egyedi írásos véleménye alapján történhet (GY24)
- A területen szóró, vadetető, szózó létesítése tilos (V03)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén feketefenyves letermelése útján történő gyeprekonstrukció végrehajtása volna indokolt.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A gyepterületeken spontán módon létrejött idegenhonos faállományok eltávolítása és az élőhelyek gyepeként történő használata élőhelyfejlesztés megvalósítását jelentené. Az önkéntesen vállalható előírás-javaslatok megvalósítása esetén a részterülethez tartozó élőhelyek természetes szárazgyeppé, esetenként pannon sziklagyeppé (6190), szubpannon sztyeppé (6240*) alakulnának, a természetes élőhelyek területi kiterjedésének növekedését eredményezve.

Kezelési Egység 6

(a) Kezelési egység kódja: KE6

(b) Kezelési egység meghatározása:

Intenzív, rendszeresen művelt szántóterületek tartoznak ebbe a kezelési körzetbe (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: T1 Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák

Érintett Natura 2000 élőhelyek: –

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Művelési ág megváltoztatása szántóból gyepé támogatható.

A szubpannon sztyeppékkal szomszédos előfordulásokon a jelölő fajok és élőhelyek védelme érdekében szükséges volna azokat részben gyeppe alakítani és legelőként hasznosítani.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

Jelenleg nincsenek érvényben Natura 2000 területen található szántókra vonatkozó kötelező előírások.

Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- A parcella szélein legalább 20 m széles növényvédő szer mentes táblaszegélyt kell hagyni, ahol szükség esetén mechanikai gyomirtást kell végezni (SZ16)
- Mozaikos kisparcellás gazdálkodás folytatása, ahol egy tábla mérete legfeljebb 2 hektár (SZ28)
- Szántó füves élőhellyé alakítása, későbbi kezelés nélküli spontán felhagyással, kivéve az inváziós növényfajok irtását (SZ54)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén nincs élőhelyrekonstrukció tervezve, de a gyeppe alakítás, majd annak akár magasabb állatlétszámmal legelőként (legelő állat: juh, szarvasmarhafélék) való hasznosítása támogatandó.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A javasolt előírások megfogalmazása során a jelölő fajok és élőhelyek védelmének közvetett lehetőségeit tartottuk szem előtt. A meglévő értékes gyepterületek hosszú távú megőrzése szempontjából egyértelműen pozitív fejlemény lenne, ha más, akár jellegtelenebb legeltetett gyepterületekkel érintkeznének, mivel így a vegyszerterheléssel járó szántóföldi művelés érintkező gyepkekre gyakorolt negatív hatásai csökkennének.

Kezelési Egység 7

(a) Kezelési egység kódja: KE7

(b) Kezelési egység meghatározása:

Értékes pannon molyhos tölgyesek és azok sziklagyeppekkel, sziklafüves lejtősztyepprétekekkel mozaikoló előfordulásai tartoznak ebbe a kezelési körzetbe (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: H2 Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek, OC Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek, P2b Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések, L1 Mész- és melegkedvelő tölgyesek

Érintett Natura 2000 élőhelyek: 91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A fahasználat minimalizálása, egyes részterületeken elhagyása, a kezelési egység területén található erdők faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódúvá alakítása.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A vonatkozó előírásokat az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás részletes szabályairól szóló 41/2012. (IV. 27.) VM rendelet, a Várpalotai és Balatonfűzfői erdészeti tervezési körzet tervei és üzemtervei (ld. 1.7.3.), valamint a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról) tartalmazzák.

Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- A Natura 2000 elsődleges rendeltetés átvezetése a jelölő fajok és élőhelyek szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bíró területek esetében (E01)
- A körzeti erdőtervezés során – a közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében – az erdőterület erre alkalmas erdőrészeiben a folyamatos erdőborítást biztosító átalakító, szálaló vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés (E03)
- Állománynevelés során a nyiladékok és állományszélek felé legalább 5 m széles erdőszegély létrehozásának elősegítése vagy a meglévők fenntartása. Az elő- és véghasználatok során a tájidegen növények eltávolítása (az őshonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel) (E13)
- A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m³/ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása (E16)
- Az adott erdőrészletben véghasználat esetén szálalóvágás alkalmazása (E36)
- A tisztások fátlan állapotban tartása, tisztásként való további nyilvántartása (E12)
- Meghatározott erdőrészletekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével (E10)
- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják (E75)
- A területen szóró, vadetető, szózó létesítése tilos (V03)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén nincs élőhelyrekonstrukció tervezve.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok a tervezési terület kiemelkedő értékét jelentő pannon molyhos tölgyesek védelme érdekében kerültek megfogalmazásra, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek hosszú távú fenntartását szolgálják.

Kezelési Egység 8

(a) Kezelési egység kódja: KE8

(b) Kezelési egység meghatározása:

A kezelési egység Natura 2000 erdei élőhelyeket tartalmazó, hosszú távon is gazdasági erdőként használandó részterületeken került kijelölésre (ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: K2 Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek, L1 Mész- és melegkedvelő tölgyesek, L2a Cseres-kocsánytalan tölgyesek, RC Óshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők

Érintett Natura 2000 élőhelyek: 91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel, 91M0 Pannon cseres-tölgyesek

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Művelési ág megváltoztatása nem javasolt.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A vonatkozó előírásokat az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás részletes szabályairól szóló 41/2012. (IV. 27.) VM rendelet, a Várpalotai és Balatonfűzfői erdészeti tervezési körzet tervei és üzemtervei (ld. 1.7.3.), valamint a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról) tartalmazzák.

Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- A tisztások fátlan állapotban tartása, tisztásként való további nyilvántartása (E12)
- Erdősztyepp-erdők füves részeinek fenntartó kezelése (E76)
- Az adott erdőrészletben véghasználat esetén szálalóvágás alkalmazása (E36)
- Fahasználatok során a kitermelt faanyag vonszolósos közelítésének mellőzése (E35)
- Az elő- és véghasználatok során az előzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok minden egyedének megkímélése (E19)
- Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meghagyása (E17)
- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják (E75)
- A területen szóró, vadetető, szóó létesítése tilos (V03)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén nincs élőhelyrekonstrukció tervezve.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok a kezelési egység területén előforduló Natura 2000 élőhelyek védelme érdekében kerültek megfogalmazásra, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek hosszú távú fenntartását szolgálják. A javasolt előírások megvalósítása esetén a részterülethez tartozó élőhelyek természetközeli szerkezete megmaradna, ill. javulna, ezáltal a természetes élőhelyek (jelentős részben Natura 2000) területi kiterjedése növekedést mutatna.

Kezelési Egység 9

(a) Kezelési egység kódja: KE9

(b) Kezelési egység meghatározása:

Értékes pannon molyhos tölgyesek és egyéb bokorerdő foltok tartoznak ebbe a kezelési körzetbe (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: M6 Sztjepcserjések, L1 Mész- és melegkedvelő tölgyesek, M1 Molyhos tölgyes bokorerdők, H2 Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek
Érintett Natura 2000 élőhelyek: 91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel, 40A0* Szubkontinentális peripannon cserjések, 6240* Szubpannon sztyeppék

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a fahasználat (egészségügyi termelés is) teljes mellőzése, a kezelési egység területén található erdők faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódúvá alakítása volna szükséges.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A vonatkozó előírásokat az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás részletes szabályairól szóló 41/2012. (IV. 27.) VM rendelet, a Várpalotai és Balatonfüzfi erdészeti tervezési körzet tervei és üzemtervei (ld. 1.7.3.), valamint a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról) tartalmazzák.

Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- A kijelölt területen az erdőneveléssel kapcsolatos erdőgazdálkodási tevékenység elhagyása (beleértve a közelítést és készletezést is) (E15)
- Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével (E10)

- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják (E75)
- A területen szóró, vadetető, szózó létesítése tilos (V03)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén nincs élőhelyrekonstrukció tervezve.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok a tervezési terület kiemelkedő értékét jelentő bokorerdők védelme érdekében kerültek megfogalmazásra, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek hosszú távú fenntartását szolgálják. A javasolt előírások megvalósítása esetén a részterülethez tartozó élőhelyek természetközeli szerkezete és ahhoz kötődő biotikai értékek megőrzése biztosított volna.

Kezelési Egység 10

(a) Kezelési egység kódja: KE10

(b) Kezelési egység meghatározása:

Tájidegen fafajok telepített, ill. spontán állományai tartoznak ebbe kezelési egységbe (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: S4 Erdei- és feketefenyvesek, RC Óshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők, H2 Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek

Érintett Natura 2000 élőhelyek: –

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Tájidegen fafajok telepített, ill. spontán állományai természetvédelmi szempontból nem kívánatosak a területen, ezért hosszú távon a területen található tájidegen erdőállományok természetes fajösszetételű és szerkezetű állományokká alakítása, a spontán terjedő egyedek gyepekből való eltávolítása volna szükséges.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A vonatkozó előírásokat az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás részletes szabályairól szóló 41/2012. (IV. 27.) VM rendelet, a Várpalotai és Balatonfüzfi erdészeti

tervezési körzet tervei és üzemtervei (ld. 1.7.3.), valamint a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról) tartalmazzák.

Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- Az idegenhonos és tájidegen fafajú szabad rendelkezésű erdők és fásítások felújításának elhagyása, azok más művelési ágban (pl. gyep) történő hasznosítása (E67)
- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják (E75)
- A területen szóró, vadetető, szózó létesítése tilos (V03)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén a tájidegen állományok letermelése útján történő élőhelyrekonstrukció végrehajtása volna indokolt.

(g) Kezelési javaslatok indoklása:

A javasolt fejlesztési előírás megvalósítása esetén a részterülethez tartozó élőhelyek természetes szárazgyeppé alakulnának, ezáltal a természetes élőhelyek területi kiterjedése növekedést mutatna.

3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

A tervezési területen élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés nincs tervezve, élőhelyfejlesztésként a KE5 esetében a feketefenyves letermelése, majd gyeppé alakítása; KE6 esetében a szántóterület gyeppé alakítása, majd akár magasabb állatlétszámmal legelőként (legelő állat: juh, szarvasmarhafélék) való hasznosítása; KE10 esetében a tájidegen erdőállományok természetes fajösszetételű és szerkezetű állományokká alakítása volna szükséges.

Az élőhelyfejlesztés tárgykörébe tartozóan szükséges, hogy a tervezési területen található bányák esetleges felhagyását követő bányarekultiváció során a meglévő közösségi jelentőségű élőhelyek védelme kapjon prioritást. Utóbbi minden esetben úgy kerüljön végrehajtásra, hogy a környező Natura 2000-es élőhelyekről természetes folyamatok útján az alapközetnek megfelelő természetes élőhelyek regenerálódjanak.

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

Szent-István szegfű (*Dianthus plumarius* subsp. *regis-stephani*)

A teljes tervezési területen megtalálható sziklagyepekben, sziklafüves lejtősztyeppréteken. A faj megőrzése élőhelyének megőrzésével és zavarásmentességével biztosítható. A területen a faj védelme érdekében a technikai sporttevékenység teljes kizárása szükséges.

Leánykőöröcsin (*Pulsatilla grandis*)

A terület jó állapotú sztyepprétejain fordulnak elő kisebb állományai. A faj megőrzése élőhelyének megőrzésével és zavarásmentességével biztosítható. A területen a faj védelme érdekében a technikai sporttevékenység teljes kizárása szükséges.

Magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*)

A vilonyai Szent Mihály-hegyen és a Sukori-hegy térségében található sziklagyepekben, sziklafüves lejtősztyeppréteken fordul elő. A faj megőrzése élőhelyének megőrzésével és zavarásmentességével biztosítható. A területen a faj védelme érdekében a technikai sporttevékenység teljes kizárása szükséges.

Csüngőaraszoló (*Phyllometra culminaria*)

A fajjal kapcsolatosan megfogalmazott általános fajvédelmi irányelvek szerint az élőhelyein kiemelt jelentőségű a háborítatlanság biztosítása, valamint a gyepruktúra fenntartása. A faj előfordulási területein a legeltetés tervezése és kivitelezése során figyelemmel kell lenni a csüngőaraszoló jelentére – legeltetés csak extenzív módon, mozaikosan végezhető, elsősorban a gyepek záródásának lassítása/megakadályozása érdekében.

Magyar futrinka (*Carabus hungaricus*)

Zavarásra nem túl érzékeny faj, az élőhelyének jelentős bolygatását, illetve leromlását is képes átvészelni. A faj állományainak védelme érdekében azonban az olyan drasztikus beavatkozásokat, mint a túllegeltetés, vagy az antropogén zavarás (pl. terepmotorozás) kerülni kell.

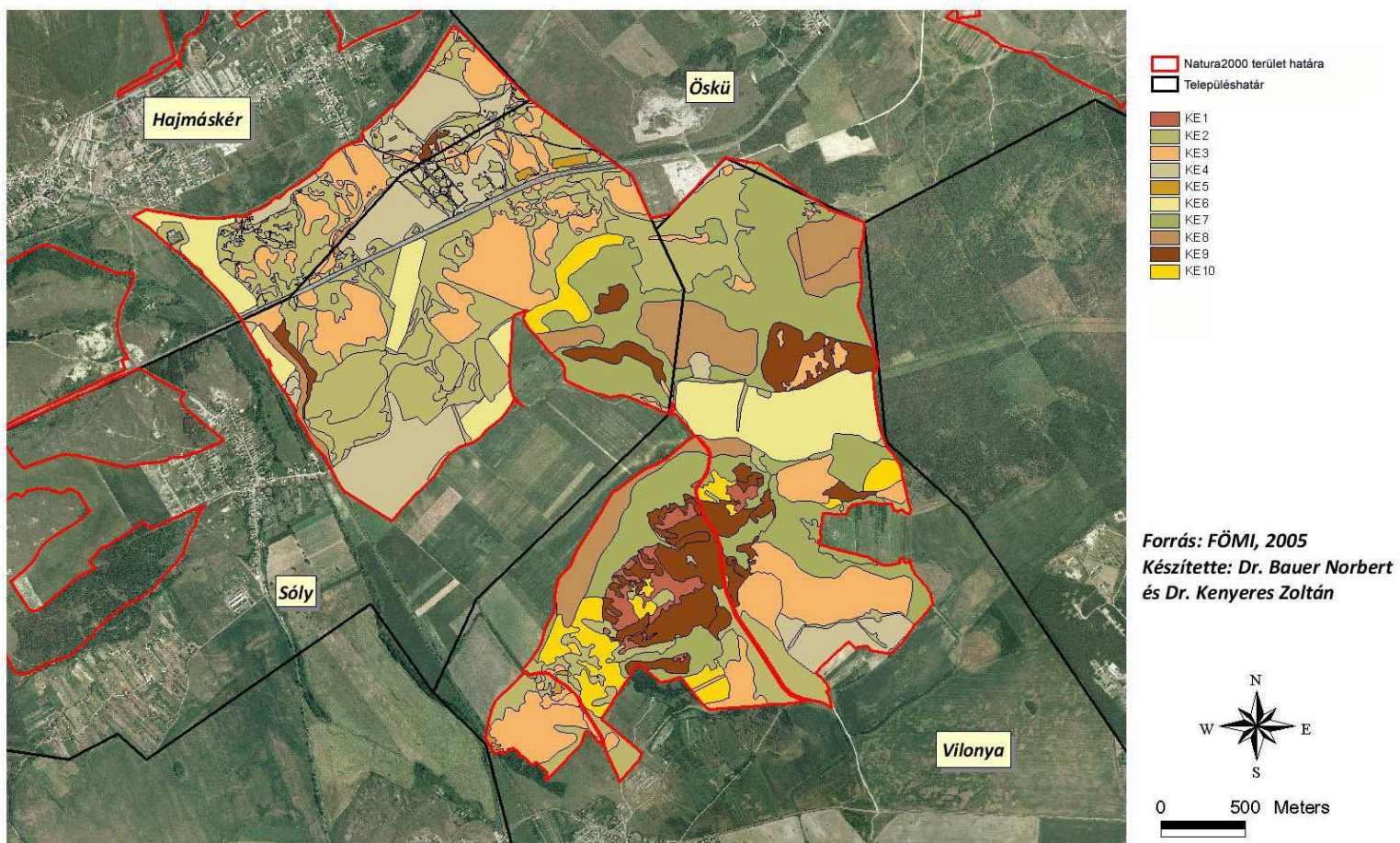
3.2.4. Kutatás, monitorozás

A közösségi jelentőségű élőhelytípusok Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) alapján végzett monitorozása javasolt. Indokolt volna a jelölő [Szent István-szegfű (*Dianthus plumarius regis-stephani*), Csüngőaraszoló (*Phyllometra culminaria*), Magyar futrinka (*Carabus hungaricus*)] és jelölőnek javasolt [magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*)] fajok állományméretének (virágzó tövek, imágók) rendszeres nyomon követése – hároméves gyakorisággal, a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) mintavételi módszertana, ill. a Bauer (2008) által javasolt módszer szerint. A tervezési területhez tartozó új mintavételi hely felvételét az országos monitorozó program mintavételi helyei közé nem javasoljuk.

3.2.5. Mellékletek

3.2.5.a. A tervezési terület kezelési egységeinek térképe

3.2.5.a. A HUBF20023 Hajmáskéri Törökcsapás kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2014
A tervezési terület kezelési egységeinek térképe

3.2.5. b. A kezelési egységekhez kötött intézkedések hrsz és MePAR megfeleltetése

Kezelési egység	Érintett ingatlanok (hrsz.)	Érintett MEPAR-blokkok
KE1	Vilonya 064/2, 065	X22YL-T-12, XLURL-X-12, XLVYL-6-12, XM2YL-D-12, XM6KL-4-12, XM7RL-C-12
KE2	Hajmáskér 028, 029, 030/3, 030/5, 030/9, 033/6, Sóly 011/13, 011/17, 011/18, 011/19, 011/20, 011/23, 011/25, 011/30, 011/36, 011/37, 011/38, 011/42, 011/43, 011/44, 011/45, 011/46, 011/47, 011/8, 014/1, 014/2, 015, 017/2, 085/1 Vilonya 011/39, 054/3, 055, 062, 063/2, 065, 070, 072/1, 072/6, 080, 084/1, 084/3, 084/4, 086/11, 089/1, 089/2, 089/3, 091/2, 098, Öskü 083	X05CL-7-12, X05CY-L-12, X08YL-X-12, X0Q5L-L-12, X1ERY-A-12, X21RY-X-12, X22YL-T-12, X35CY-P-12, X3NYJ-D-12, X4MRJ-6-12, X545L-5-12, X5A5L-C-12, X5RCJ-X-12, X6DKJ-T-12, XC45J-9-12, XCLKY-M-12, XDURL-Q-12, XHKCY-J-12, XJ8YL-H-12, XLMRL-Q-12, XLX5L-E-12, XM1RL-5-12, XM2YL-D-12, XM7RL-C-12, XMA5L-U-12, XQNYL-4-12
KE3	Hajmáskér 028, 029, 030/5, Sóly 011/13, 011/17, 011/2, 011/30, 011/34, 011/43, 011/44, 011/45, 011/46, 011/47, 011/5, 011/6, 011/8, 012, 013, 014/1, 014/2, 015, 017/2, 085/1, Vilonya 030/3, 054/3, 054/4, 055, 062, 063/2, 067, 070, 074/2, 078, 079/2, 080, 084/1, 084/4, 086/11, 086/4, 091/2, 098	X05CL-7-12, X08YL-X-12, X0Q5L-L-12, X21RY-X-12, X3NYJ-D-12, X4MRJ-6-12, X545L-5-12, X5RCJ-X-12, XC45J-9-12, XCLKY-M-12, XDURL-Q-12, XF6KL-X-12, XJ8YL-H-12, XMA5L-U-12, XQNYL-4-12
KE4	Hajmáskér 028, 029, 030/5, 030/9, 031 Sóly 011/2, 011/35, 011/38, 014/2, 015, Vilonya 054/3, 080, 084/4, 086/7, 086/8	X05CL-7-12, X08YL-X-12, X0Q5L-L-12, X1TKL-4-12, X21RY-X-12, X3NYJ-D-12, X5RCJ-X-12, X6DKJ-T-12, XC45J-9-12, XC6KJ-R-12, XLLKL-H-12
KE5	Sóly 015 Hajmáskér 028, 028, 030/5, Sóly 014/1, 015 Vilonya 098, 091/2, 098	X3NYJ-D-12, X545L-5-12, XC45J-9-12
KE6	Hajmáskér 030/9, 30/1, 30/7 Sóly 011/18, 011/2, 011/20, 011/36, 011/38 Vilonya 072/1, 072/10, 072/2, 072/4, 072/5, 072/8, 072/9, 089/1, 089/2, 089/3	X08YL-X-12, X1ERY-A-12, XC45J-9-12, XLFYL-R-12
KE7	Sóly 017/2 Vilonya 054/3, 063/2, 064/1, 064/2, 065, 067, 070, 078, 079/1, 079/2, 086/11, 086/3, 091/2, 098	X05CL-7-12, X05CY-L-12, X21RY-X-12, X22YL-T-12, X545L-5-12, X6DKJ-T-12, XA2YY-F-12, XCLKY-M-12, XF6KL-X-12
KE8	Hajmáskér 030/5 Sóly 011/35, 014/1, 017/2 Vilonya 063/2, 064/1, 065, 078, 084/1, 086/10, 086/5, 086/6, 086/7, 086/8, 086/9, 091/2	X05CL-7-12, X05CY-L-12, X0Q5L-L-12, X21RY-X-12, X22YL-T-12, XC45J-9-12, XF6KL-X-12
KE9	Hajmáskér 029, 030/5, Sóly 011/35, 017/2 Vilonya 030/3, 063/2, 064/2, 065, 070, 074/2, 079/1, 079/2	X05CY-L-12, X0Q5L-L-12, X21RY-X-12, X22YL-T-12, X3NYJ-D-12, XC45J-9-12, XCLKY-M-12, XF6KL-X-12, XM1RL-5-12, XM2YL-D-12
KE10	Sóly 017/2 Vilonya 062, 063/2, 065, 070, 091/2	X21RY-X-12, X22YL-T-12, XA2YY-F-12, XCLKY-M-12, XF6KL-X-12, XM2YL-D-12, XMDKL-A-12

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

A tervezési terület egésze a HUBF20023 Hajmáskéri Törökcsapás kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területhez tartozik, így fenntartásával kapcsolatban alapvetően a 275/2004 (X.8.) Kormányrendelet az irányadó.

A tervezési területet országos ökológiai hálózati magterület 71,3 %-ban, pufferterület 25,6 %-ban, ökológiai folyosó 0,2 %-ban érinti (összesen 97,1 %-ban).

A tervezési területen előforduló védett fajok és természeti értékek alapján vonatkozik a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény.

A terület erdeinek zömmel védelmi rendeltetésű erdők – nagyjából magántulajdonban.

A gyepterületek kisebb részén (elsősorban Vilonya község határban) birkalegeltetés folyik. A nem legeltetett területeken – az élőhelyi és termőhelyi körülményekből adódóan kopárabb dolomitfelszíneken a cserjésedés zömmel kismértékű.

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenleg működő agrártámogatási rendszer

A tervezési területen az egyszerűsített területalapú támogatásra (SAPS) kijelöltek között – a 269/2007 sz. Kormányrendelet betartása mellett – a következő MePAR-blokkok területére eső földrészletek szerepelnek támogatható területként: X08YL-X-12; X5RCJ-X-12; XC6KJ-R-12; X3NYJ-D-12; XLFYL-R-12; X21RY-X-12; X1ERY-A-12; XCLKY-M-12; XM2YL-D-12; XMA5L-U-12; XDURL-Q-12; X5A5L-C-12; XJ8YL-H-12; X1TKL-4-12; X545L-5-12; X4MRJ-6-12; XLVYL-6-12; XC45J-9-12 [feltételek a 22/2013. (IV. 8.) és a 23/2013. (IV. 9.) VM rendeletekben].

A tervezési terület gyepterületein a Natura 2000 gyepterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás – a 269/2007 sz. Kormányrendelet betartása mellett – igénybe vehető [128/2007. (X. 31.) FVM rendelet].

A tervezési terület gyepterületein az agrár-környezetgazdálkodási támogatás horizontális célprogramjai és a kedvezőtlen adottságú területek (KAT 20) után járó támogatások igénybe vehetők [61/2009. (V. 14.) és 25/2007. (IV. 17.) FVM rendeletek].

A Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás keretében a tervezési terület üzemtervezett, magántulajdonban lévő erdőterületeire támogatás igénybe vehető [41/2012. (IV. 27.) VM rendelet].

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

A Natura 2000 terület természeti értékeinek megőrzése és fejlesztése a fennálló támogatási rendszerek használatával, ill. azok egyes elemeinek bővítésével biztosítható. A tervezési területen a fenntartási terv célkitűzéseinek elérése érdekében a támogatások igénybevételi szintjének növelése szükséges, de az élőhelyek jellegéből adódóan ennek esetleges elmaradása sem veszélyezteti alapvetően a terület jelölő értékeinek fennmaradását.

Gyepek esetében a területalapú támogatáson és a kedvezőtlen adottságú területek (KAT 20) után járó támogatáson túl az agrár-környezetgazdálkodási célprogramok extenzív gyepgazdálkodás vagy ökológiai gyepgazdálkodás célprogramjainak lehetőségeit is javasolt igénybe venni, zonális, ill. Magas Természeti Értékű Területek programok kialakítása nem szükséges.

A tervezési terület üzemtervezett, magántulajdonban lévő erdőterületein javasolt a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás igénybe vétele [41/2012. (IV. 27.) VM rendelet].

A jelen fenntartási tervben támogatási rendszerbe illeszthető előírás-javaslatokként megfogalmazott intézkedések (pl. „Az idegenhonos és tájidegen fafajú szabad rendelkezésű erdők és fásítások felújítása nem kívánatos, azok más művelési ágban (pl. gyep) hasznosítandók”) magángazdálkodók területein történő megvalósítása érdekében javasoljuk a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatásról szóló rendelet bővítését és kapcsolódó forráslehetőségek ráfordítás arányos növelését.

3.3.2. Pályázatok

A tervezési területen KEHOP/KEOP, LIFE+/LIFE, ROP vagy Interreg pályázatok megvalósítása nem folyik. A Verga Zrt. pályázati forrásból megvalósítandó, a Natura 2000 terület több részterületet érintő hulladékmentesítési terv megvalósítására készül, amely javítaná a terület természeti állapotát. A Hajmáskér 029 és a Sóly 015 ingatlanokon a terület kezelőjeként a HM Verga Zrt. pályázati forrásból tervezi az itt illegálisan elhelyezett nagy mennyiségű hulladék elszállítását, bányarekultivációt, valamint felhagyott katonai objektumok, beton- és aszfalt utak bontását, idegenhonos bálványfa populációk kiirtását.

3.3.3. Egyéb

A fenntartási terv megvalósításához egyéb eszköz (állami tulajdonú terület haszonbérbe adása, közmunka program, önkéntesek stb.) bevonása nem szükséges.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

Alkalmazott kommunikációs eszközök	Időpont	Levelek/ hirdetések/ résztvevők száma	Címzettek	Igazolás típusa
Honlap	2014.06.06. 2014.06.16.	3 db honlap	önkormányzat, gazdálkodók, tulajdonosok, vagyongazdálkodók, területhasználók, lakosság, civil szervezetek, érdeklődők	https://www.bfnp.hu/ma_files/NATURA_2000_Torokcsapas_FT_egyeztetes_elotti_tervezet.pdf http://www.hajmasker.hu/hajmweb/onkorm/hirdetm/meghivo_1531_1_2014.pdf http://www.soly.hu/images/stories/hirdetm/meghivo_1531_1_2014.pdf
E-mail	2014.06.12.	1 levél	agrár szakmai és érdekképviseleti szervezet, gazdálkodók	másolat
E-mail	2014.06.13.	4 levél	falugazdász	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara levél
E-mail	2014.06.14.	2 levél	erdőgazdálkodó	visszaigazolás
E-mail	2014.06.14.	2 levél	civil szervezetek	másolat
E-mail	2014.06.14.	10 levél	hatóságok, államigazgatási szervek	visszaigazolás, hivatalos vélemény Szfvár-0147-0016/2014 VEG/001/3945-2/2014 VBK/1603-2/2014 VEH/001/00369-9/2014

Alkalmazott kommunikációs eszközök	Időpont	Levelek/ hirdetések/ résztvevők száma	Címzettek	Igazolás típusa
E-mail (folyt.)	2014.06.14.	10 levél	hatóságok, államigazgatási szervek	15762/2014 VED/001/-8/2014 VE/UT/NS/A/721/1/2014 10.104/2/2014 VEI/001/01548-5/2014
Terepbejárás	2014.06.14.	1 levél	gazdálkodó	másolat
Önkormányzati közzététel	2014.06.16 -07.09.	4 hirdetés	önkormányzat, gazdálkodók, tulajdonosok, vagyonkezelők, területhasználók, lakosság	önkormányzati igazolás 1531/2/2014 1550/2/2014 V-410-2/2014
Lakossági és gazdafórum	2014.07.08.	4 résztvevő	gazdálkodók, tulajdonosok, vagyonkezelők, területhasználók, lakosság	jelenléti ív és emlékeztető
Terepbejárás	2014.07.08.	0 résztvevő	gazdálkodók, tulajdonosok, vagyonkezelők, területhasználók, lakosság	emlékeztető
Levél	2014.07.31. *	3 levél	civil szervezetek	tértivevény szelvény

* Második megkeresés.

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

Ld. 3.4.1. és 3.4.3. táblázatokban.

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

Véleményező	Vélemény, javaslat	Tervezői válasz	Átvezetés, módosítás
Hatóságok, államigazgatási szervek			
Veszprém Megyei Kormányhivatal Építésügyi Hivatala	Érdemi észrevétellel nem él, a területen az építési engedély nélkül végezhető tevékenységek keretében elhelyezendő építményeknek, terepátalakításnak, mint veszélyeztető tényezőnek az átgondolását javasolja.	A tervezési területen potenciális veszélyeztető tényezőként kell számolni vele.	Az engedély nélkül létrehozott mezőgazdasági építmény lehetőségét a NP számára a veszélyeztető tényezők közé javasoljuk felvenni.
Veszprém Megyei Kormányhivatal Növény és Talajvédelmi Igazgatósága	A dokumentációban leírt kezelési javaslatokkal egyetért.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Veszprém Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága	Terv javaslataival egészében egyetért, az alábbi észrevételeket, változtatási javaslatokat teszi:		
	- Az erdőterv rendelet előkészítésének, és a körzeti erdőterv készítésének szabályairól szóló 11/2010. (II. 4.) FVM rendelet 2. számú melléklete tartalmazza a körzeti erdőtervek készítésének 2020. december 31-ig szóló ütemtervét, mely szerint a Zirci Erdőtervezési Körzet esetében az erdőtervezés éve 2019, a Balatonfüredi Erdőtervezési Körzet esetében 2015.	Elfogadásra került.	A dátumokkal való kiegészítés megtörtént.
	- A jelenleg érvényes körzettervet jóváhagyó miniszteri határozat szövegében a „hatályos” szó helyett az „érvényes” szerepel, célszerűnek tartjuk ezt a szóhasználatot megtartani.	Elfogadásra került.	A kifejezés cseréje megtörtént.
	- Fő célkitűzéseknél: nyilvánvalóan az „igen sekély” kategóriát is meg akarta jelölni a szerző, de nem biztos, hogy a „sekély” termőréteget is beleértette, mely a cseres-tölgyes klímában 60 cm mélységig terjed.	Elfogadásra került.	A megfogalmazás „igen sekély” talajokkal való kiegészítése megtörtént.
	- Fő célkitűzéseknél: Nem ért egyet a fahasználat tiltásával, a KE7 egységénél leírtakkal ért egyet: „A fahasználat minimalizálása, egyes részterületeken elhagyása”.	Elfogadásra került.	A szövegbeli módosítás megtörtént.
	- Fő célkitűzéseknél: „A jobb talajú cserrel elegyes	Elfogadásra került.	Elhúzott idejű, fokozatos

Véleményező	Vélemény, javaslat	Tervezői válasz	Átvezetés, módosítás
Veszprém Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága	tölgyesekben a véghasználatok, tarvágások teljes mellőzése” A „jobb talajú” csereseknél épp a termőhelyi adottságok miatt korábban jellemzően faanyagtermelési rendeltetésű, vágásos erdők voltak, ezen célok felé kapták az erdőnevelést ezért jellemzően homogén állományok, melyek véghasználatának elhagyása a tapasztalatok szerint a faállomány hirtelen összeomlásához vezet. Az elhúzott idejű, fokozatos felújító vágás (esetenként a 30 éves felújítási időszakot is meghaladó szálalóvágás) mint véghasználati forma javasolt épp az ilyen problémás, idős erdők megújítására.		felújítóvágás került be javaslatként. azzal, hogy az idős állomány 10%-a maradjon meg hagyásfaként a felújítóvágásokat követően felnövekvő faállományban – a tarvágás teljes kerülése mellett.
	- Az üzemmódváltást nem kell a körzeti erdőtervezéshez kötni. Ugyan a körzettervezéskor az üzemmódváltás gyakoribb, de kérelmes eljárásban bármikor lefolytatható.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
	- KE 9-nél: „A kijelölt területen az erdőneveléssel kapcsolatos erdőgazdálkodási tevékenység elhagyása (beleértve a közelítést és készletezést is) (E15)” – A szövegrész kissé értelmetlen, hiszen, ha nincs fakitermelés, akkor önmagában nincs közelítés és készletezés sem. Az erdőnevelés célja a rendeltetésnek megfelelő (Natura 2000 rendeltetés!) faállomány nevelése ezért, ha az a körzettervezéskor egyeztetett módon lehetőségként lett előírva, akkor épp a Natura 2000 terület miatt célszerű végrehajtani, ha pedig kötelezően lett előírva, akkor nem elhagyható.	A javaslatlistával kapcsolatos általános észrevétel, választ nem igényel.	Nem szükséges.
Veszprém Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatósága	Észrevételt nem tett.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Veszprém Megyei Kormányhivatal Földhivatala	Megállapította, hogy a fenntartási terv a termőföldvédelmi törvénnyel nem ellentétes, annak megvalósítása termőföld mennyiségét nem veszélyezteti.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Veszprém Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állat-egészségügyi Igazgatósága	Egyetért, a tervváltozathoz módosító észrevétele nincs.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Veszprém Megyei Kormányhivatal Közlekedési Felügyelősége	Megállapítja, hogy a tervezési területen található ösvények, burkolatlan utak, bicikliutak az élőhelyekre vagy fajokra	Választ nem igényel.	Nem szükséges.

Véleményező	Vélemény, javaslat	Tervezői válasz	Átvezetés, módosítás
	közepes jelentőségű veszélyeztető tényezők, valamint felhívja a figyelmet arra, hogy „út” művelési ágú ingatlan gyepeként történő átjegyzése esetén útmegszüntetési eljárás lefolytatása szükséges.		
Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Veszprémi Bányakapitányság	A bányászati tevékenység kizárását indokolatlannak tartja [indokolatlan tiltást keletkeztethet olyan esetben is, mint például a bányatelek alaplapjának süllyesztésével történő bányatelek bővítés (vertikális bányatelek bővítés)]	Elfogadásra került.	A vonatkozó résznél csak a bányatelkek horizontális bővítését és új bányatelkek létesítését nem javasoljuk.
Közép-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság	Vilonya 064/1, 065, 067, 070 hrsz-ek, ill. kis területen érintett módon Vilonya 079/1, 079/2 és 074/2 hrsz-ek Várpalota városi vízmű pétfürdői vízbázisának 50 éves elérési idejű, ún. „B” védőterületére esik. Ezeken a területeken a „vízbázisok, távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló” 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. számú mellékletében szereplő ingatlanhasználati korlátozásokat be kell tartani.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Közép-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	Kifogást nem emel, a tervezetben foglaltakkal egyetért.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Véleményező	Vélemény, javaslat	Tervezői válasz	Átvezetés, módosítás
Gazdálkodók			
Bakonyerdő Zrt. Balatonfüredi Erdészete	Nem érkezett vélemény.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Magángazdálkodók Horváth Krisztián Olasz Attila István Vajda Géza	Igényként jelentkezett a teljes terv digitális változatába és az előírás-javaslatok táblázatába való betekintés.	E-mailen megküldésre került.	Nem szükséges.
További célcsoportok			
Lakosság	Nem érkezett észrevétel.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Civil szervezetek Barkóca Természetvédelmi Alapítvány Csalán Egyesület	Nem érkezett észrevétel.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.

Véleményező	Vélemény, javaslat	Tervezői válasz	Átvezetés, módosítás
Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület 18. sz. helyi csoport Bakony Környezetvédelmi és Vadgazdálkodási Egyesület Sóly Község Fejlesztéséért Alapítvány			
Más irányból nem érkezett érdemi észrevétel.			